

บทที่
5

การวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยและ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมด้านจิตพิสัย

ลักษณะของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
ความรู้สึก

📌 **ความคิดเห็น**

📌 **ความต้องการ**

📌 **ความคาดหวัง**
*
* ∴ ฯลฯ

∴ จิตพิสัย ∴

ความรู้สึกที่อยู่ภายในใจของคนแต่ละคน ไม่มีถูก ไม่มีผิด ใครจะรู้สึก
อย่างไรก็ได้ แต่ความรู้สึกจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก

ความคิด การกระทำของคน เช่น

.....ถ้ารู้สึกดีต่อวรรณคดี ก็จะอ่านแต่หนังสือวรรณคดี มีความสุขที่ได้อ่าน

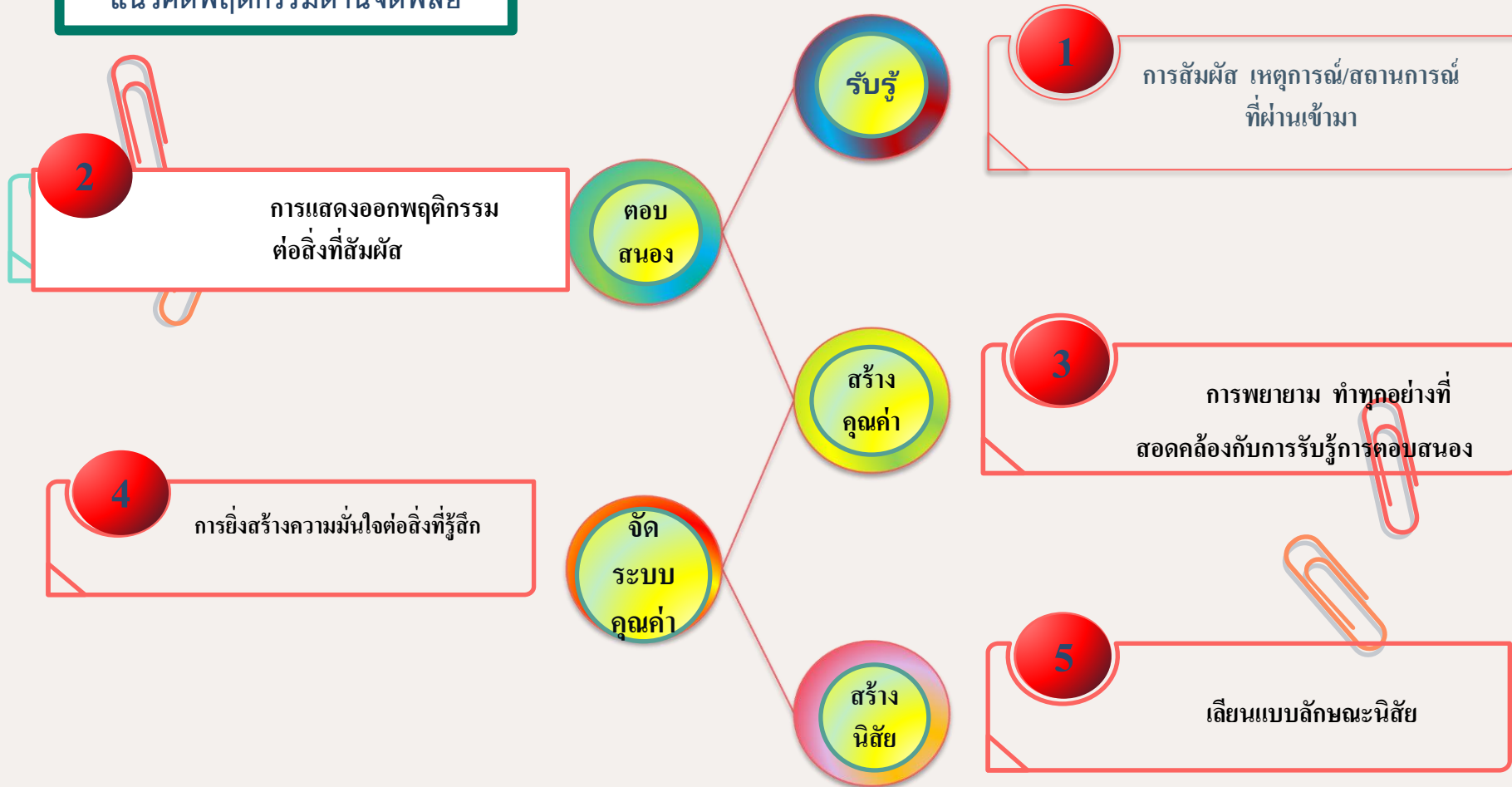
หนังสือวรรณคดี ถ้ารู้สึกไม่ดี ก็จะเบื่อหน่าย รำคาญ ไม่อยากอ่าน

วรรณคดี ฯลฯ ...

แนวคิดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย

แนวคิดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย

การรับรู้ (Receiving or attending)

1

การรู้จัก (Awareness)

พบเห็นครั้งแรกรับรู้ได้ถึงความรู้สึก

2

การอยากรับรู้ (Willingness to receive)

หลังจากรู้จัก ถ้าประทับใจ
ก็อยากรู้อะไรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น

3

การควบคุมหรือการคัดลอกการรับรู้ (Controlled or selected attention)

ถ้ามีความรู้สึกที่ดีก็จะรับรู้แต่เฉพาะสิ่งที่ดี

การตอบสนอง (Responding)

1

การยินยอมตอบสนอง (Acquiescence in responding)

พบเห็นครั้งแรกรับรู้ได้ถึงความรู้สึก

2

การเต็มใจตอบสนอง (Willingness to responding)

หลังจากรู้จัก ถ้าประทับใจก็อยากรู้อะไรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น

3

การพอใจตอบสนอง (Satisfaction in response)

ถ้ามีความรู้สึกที่ดีก็จะรับรู้แต่เฉพาะสิ่งที่ดี

การสร้างคุณค่า (Value)

1

การยอมรับคุณค่า (Acceptance of value)

2

การนิยมชมชอบในคุณค่า (Preference)

การรู้สึกปราบปลื้มต่อสิ่งที่เราชอบ

3

การเชื่อถือนในคุณค่า (Commitment or conviction)

เกิดความรู้สึกศรัทธา ยอมที่จะทำตามทุกอย่าง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ลบออกจากความรู้สึกยากมาก

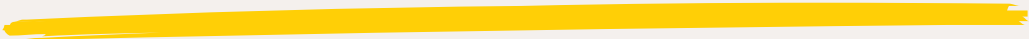

การจัดระบบคุณค่า (Organization)

1

การสร้างความคิดรวบยอดของคุณค่า (Conceptualization of a value system)

2

การจัดระบบคุณค่า (Organization of a value system)

การสร้างลักษณะนิสัย

(Characterization by a value complex)

1

การรวมระบบคุณค่า (Generalized set)

การพยายามเก็บรายละเอียด ที่เป็นความรู้สึกประทับใจของคนที่เราชอบ

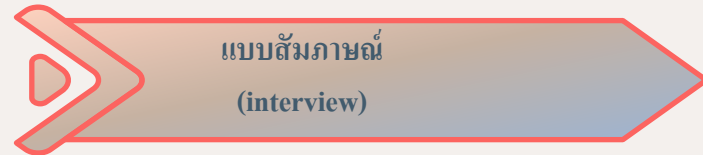
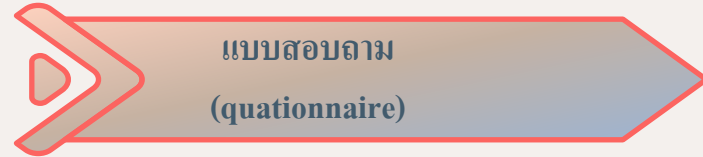
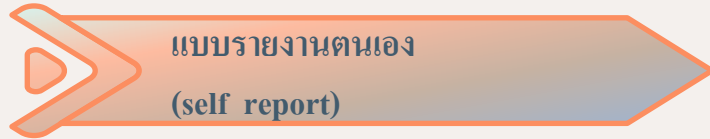
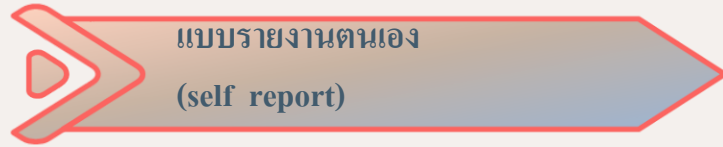
2

การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization)

ขั้นที่แสดงออกเป็นลักษณะนิสัยของตัวเอง

คนที่ศรัทธาในศาสนามากๆ หรือคลั่งไคล้อะไรสักอย่างก็จะผูกพันกับสิ่งนั้น และแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจะปฏิบัติตามคำสอนหรือคำแนะนำอย่างใกล้ชิด

เครื่องมือวัดจิตพิสัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

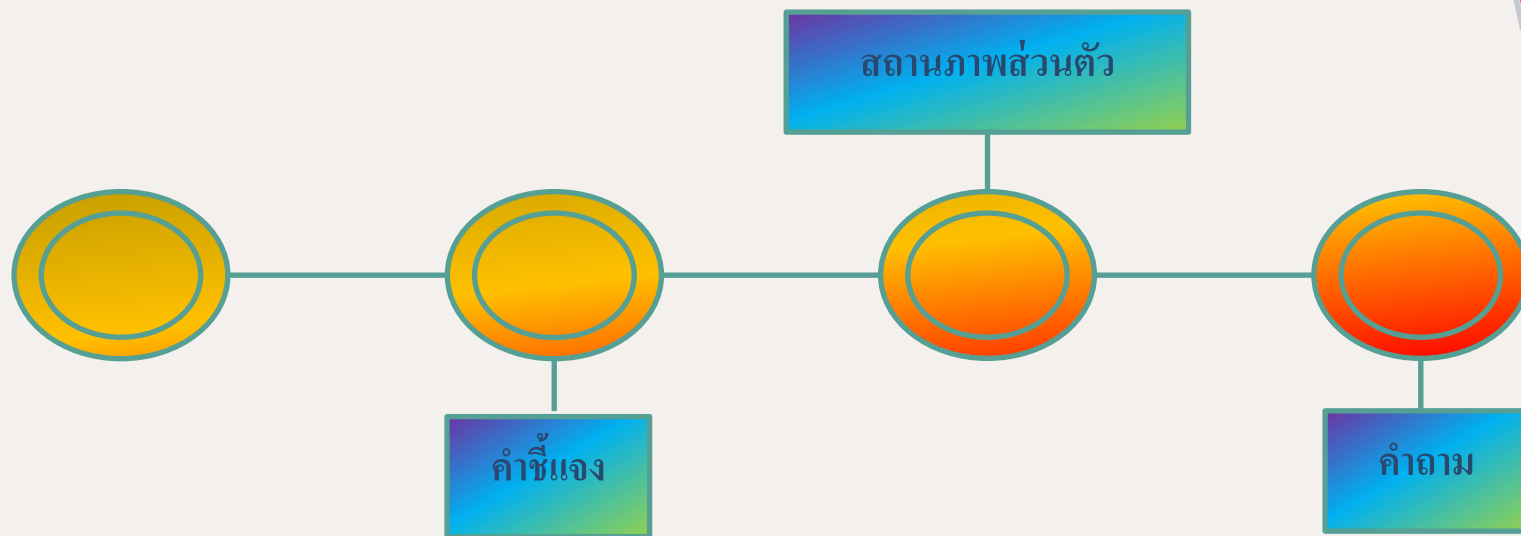

ความหมาย : แบบสอบถาม^{∴*}

ชุดของคำถามใช้วัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย
(Affective Domain)

ส่วนประกอบของแบบสอบถาม

หลักการสร้างแบบสอบถาม

หลักการสร้างร่างข้อคำถามตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้

 เขียนคำแนะนำให้สั้นกะทัดรัด ชัดเจน	 หลีกเลี่ยงคำถามที่มีหลายความคิดในข้อคำถามเดียวกัน
 ไม่ควรจะมีมากกว่า 15 หน้า	 หลีกเลี่ยงคำถามนำ
 จัดทำแบบสอบถามให้สวยงาม	 ไม่ควรใส่คำถามที่สำคัญไว้ตอนท้ายเนื่องจากผู้ตอบอาจจะเบื่อในการที่จะตอบแบบสอบถาม
 เริ่มต้นด้วยคำถามที่น่าสนใจ	 ยกตัวอย่างประกอบบางข้อ
 หลีกเลี่ยงการใช้คำถามเชิงปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ	 ใส่ชื่อที่อยู่ของผู้ส่งแบบสอบถามไว้ตอนท้ายแบบสอบถาม

ข้อดี ข้อเสีย แบบสอบถาม

ข้อดี

- เก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ๆ
- ผู้ตอบมีเวลาตอบ
- วิเคราะห์ข้อมูลได้ง่าย
- ใช้กับตัวอย่างที่กระจายกระจายได้
- ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย
- ได้รับข้อมูลมากกว่าการสัมภาษณ์

ข้อเสีย

- ได้ข้อมูลกลับมาน้อย
- ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือได้เท่านั้น
- ไม่สามารถที่จะซักถามเพิ่มเติมได้
- ได้ข้อมูลที่มีละเอียดลึกซึ้ง
- หน่วยตัวอย่างอาจจะไม่ได้ตอบเอง

การสัมภาษณ์

ความหมาย

การสนทนากันอย่างมีจุดมุ่งหมาย

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Standardized or structured Interview)

กำหนดข้อคำถามไว้แล้วและดำเนินการ
สัมภาษณ์ตามที่ได้กำหนดไว้
ดังนั้นผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนจะถูกถามไปตาม
แบบฟอร์มเหมือนกันหมดทุกคน

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

สัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยแต่ไม่มีการสร้างข้อคำถาม
ที่ตายตัว

หลักการสัมภาษณ์ : ก่อนการสัมภาษณ์

กำหนดวันเวลาสถานที่

นัดแนะ
ควรเตือนผู้ให้สัมภาษณ์

ควรคาดคะเนเวลา
ในการเดินทาง

ศึกษาเส้นทาง
วิธีการเดินทาง

เตรียมแบบสัมภาษณ์ และข้อมูล
พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

หลักการสัมภาษณ์ : ระหว่างการสัมภาษณ์

แนะนำตัวเอง

เริ่มจากการพูดคุยประเด็นทั่วไป

ดำเนินการตามแผน

ไม่ชี้แนะคำตอบ

ไม่วิจารณ์คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

มีไหวพริบปฏิภาณ

ควบคุมอารมณ์ให้ได้ ในกรณีผู้ให้สัมภาษณ์จุกเขี้ยว

หลักการสัมภาษณ์ : ระหว่างการสัมภาษณ์

ให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดมาก ๆ

ไม่เข้าใจให้ถามเพิ่มเติม

ในกรณีที่ต้องถ่ายภาพ ต้องขออนุญาตก่อน

พิจารณาทบทวนคำตอบ ความครบถ้วนสมบูรณ์

กล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือ

ข้อดี ข้อเสีย

ข้อดี	ข้อเสีย
เก็บข้อมูลกับคนที่อ่านหนังสือไม่ออกได้	เสียเวลาและค่าใช้จ่าย
ได้คำตอบที่เป็นความคิดเห็นที่ลึกซึ้ง	ผู้เก็บข้อมูลต้องมีความชำนาญมีความรู้
หากไม่เข้าใจซักถามได้	ข้อมูลจะเชื่อถือได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ ความ ซื่อสัตย์ ของผู้เก็บรวบรวมข้อมูล
	วิเคราะห์ข้อมูลยาก
	มีความเสี่ยง